

Dėl akcizų

Pakeistas VMI viršininko įsakymas „[Dėl akcizais apmokestinamų prekių apskaitos](#)“.

Pakeitimais numatyta, kad visa akcizais apmokestinamų prekių sandėlio apskaitos tvarka reglamentuota viename teisės akte – Operacijų akcizais apmokestinamų prekių sandėlyje apskaitos tvarkos apraše.

Pakeitimai:

- numatyta, kad sandėlių, kuriuose gaminami alkoholiniai gėrimai, apskaita derinama su VMI, o ne teritorinėmis AVMI;
- neliko apribojimų pasirenkant sandėlio apskaitos tvarkymo formą, t. y. asmuo pats gali pasirinkti, ar ši apskaita bus atliekama popieriniuose žurnaluose ar elektroninėmis priemonėmis;
- sandėlyje atliekamų operacijų nereikia tvarkyti atskiruose žurnaluose, šiuos žurnalus laikyti atitinkamos technologinės operacijos atlikimo arba produkcijos saugojimo vietoje;
- sandėlio apskaitos žurnalų nereikia pateikti registruoti mokesčių administratoriui;
- neliko prievolės kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną privalomai atlikti sandėlyje išpilstyto alaus kiekinę inventORIZACIJĄ;
- neliko reikalavimo sandėlyje, kuriame gaminamas alus, pradėjus naudoti naujas talpyklas, neturinčias gamintojo išduoto sertifikato (paso), ar naujos rūšies nestandartinio tūrio tarą, mokesčių administratoriui pateikti šių talpų išmatavimo akto egzempliorių.

Įsigaliojo 2023 m. sausio 3 d.

Dėl akcizų deklaracijų

Pakeistas VMI viršininko įsakymas „[Dėl Akcizų deklaracijų FR0630 ir FR0630A formų, jų priedų užpildymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo](#)“.

Pakeitimais:

- taisyklės papildytos nuostatomis, susijusiomis su patvirtintų akcizais apmokestinamų prekių gavėjų ir laikinai patvirtintų akcizais apmokestinamų prekių gavėjų deklaracijų formų ir jų priedų pateikimu;
- atnaujintos nuostatos, susijusios su akcizais apmokestinamų prekių inventORIZACIJA, t. y. panaikintas reikalavimas kiekvieno mokesčio laikotarpio pabaigoje atlikti privalomą minėtųjų prekių inventORIZACIJĄ nustatant, kad jeigu faktinis prekių likučių patikrinimas mokesčio laikotarpio pabaigoje nebuvo atliekamas, tai faktiniai prekių likučių duomenys pateikiami pagal apskaitos duomenis;

- panaikintas reikalavimas taisyklėse nurodytiems asmenims pateikti atitinkamą akcizų deklaracijos formą ir jos priedus ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prekių atgabenimo į Lietuvos Respubliką dienas, t. y. atitinkamą akcizų deklaracijos formą ir jos priedus minėtieji asmenys turės pateikti bendruoju terminu – mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, iki kito mėnesio 15 dienos;
- taisyklės papildytos nauju punktu, kuriame nustatyta, kad tais atvejais, kai asmeniui pateikus akcizų deklaracijas jose suformuojama gražintina akcizų suma, asmuo akcizus gali susigražinti pateikęs Prašymą gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas (FR0781 formą);
- atlikti kiti pakeitimai.

Įsigaliojo nuo 2023 m. sausio 6 d. (dalis nuostatų nuo 2023 m. vasario 13 d.).

Dėl prašymo gražinti sumokėtą PVM

Pakeistas VMI viršininko įsakymas „[Dėl Prašymo gražinti sumokėtą pridėtinės vertės mokestį FR0428 formos ir jos užpildymo taisyklių patvirtinimo](#)“.

Pakeitimai:

- parengtas paramos gavėjų prašymas gražinti sumokėtą pridėtinės vertės mokestį;
- panaikinta Prašymo gražinti sumokėtą pridėtinės vertės mokestį FR0428 forma bei parengta pavyzdinė forma;
- nustatyta, jog paramos gavėjų prašymas gražinti sumokėtą pridėtinės vertės mokestį teikiamas tik elektroniniu būdu per VMI portalą e.VMI autorizuotų elektroninių paslaugų sritį Mano VMI;
- nurodyta, kokius dokumentus turi pateikti paramos gavėjas kartu su teikiamu prašymu;
- atlikti kiti redakcinio pobūdžio pakeitimai.

Įsigaliojo nuo 2023 m. sausio 11 d.

Dėl mokestinės paskolos sutarties

Pakeistas VMI viršininko įsakymas „[Dėl Mokestinės paskolos sutarties ir Fizinų asmenų anketos formų bei Prašymo atidėti arba išdėstyti mokestinės nepriemokos sumokėjimą, sudarant mokestinės paskolos sutartį, reikalavimų aprašo patvirtinimo](#)“.

Numatyta, kad minėtas įsakymas taikomas ne tik mokestinėms nepriemokoms, bet ir baudoms už administracinius nusižengimus.

Įsigaliojo nuo 2023 m. sausio 3 d.

Dėl prekių muitinio įvertinimo

Priimtas įsakymas, kuriuo patvirtintas [Prekių muitinio įvertinimo tvarkos aprašas](#). Atitinkamai, netekusiu galios pripažįstamas Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymas Nr. 1B-431 „Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo“.

Aprašas reglamentuoja asmenų, deklaruojančių prekes muitinei, ir muitinės pareigūnų, atliekančių muitinės procedūrų įforminimą prekėms ir prekių muitinį tikrinimą, veiksmus, atliekant prekių muitinį įvertinimą.

Įsigalios nuo 2023 m. vasario 1 d.

Dėl PVM įstatymo komentaro

Pakeistas [PVMĮ 83 str. 1 dalies apibendrinto paaiškinimo \(komentarų\) 2, 10, 17 punktai](#).

Pakeitimais paaiškinta, jog:

- kai lizingo sutartis, nepasibaigus terminui, su klientu nutraukiama (pvz., klientui neįvykdžius sutartyje numatytų įsipareigojimų ir pagal sutartį perleidus teises ir pareigas kitam ūkio subjektui), tai kitas ūkio subjektas (pvz., bankas) turto grąžinimui turi teisę išrašyti kreditinę PVM sąskaitą faktūrą gavėjui (klientui);
- atsižvelgiant į ESTT praktiką (bylos C-337/13, C-335/19, C-507/20), jei neįrodyta, kad apmokestinamasis asmuo buvo nepakankamai rūpestingas, ir, nesant piktnaudžiavimo ar susitarimų, kuriais sukčiaujama, siekiant panaikinti teisę į PVM sumažinimą, negalima pagrįstai remtis terminu, kuris skaičiuojamas nuo pirmųjų sąskaitų faktūrų išrašymo dienos ir kuris tam tikrų sandorių atveju baigėsi iki šio patikslinimo. Todėl, pagal analogiją ir į tai, kad tik po lizingo sutarties nutraukimo atsiranda priežastys ir sąlygos patikslinti (sumažinti) sandorio PVM apmokestinamąją vertę, nagrinėjamu atveju senaties terminas turėtų būti pradedamas skaičiuoti nuo tada, kai nutraukiama lizingo sutartis.

PROJEKTAI

Dėl Mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ)

Parengtas [MAĮ 2, 14, 26, 81, 86, 88, 93, 97, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo ir 89 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas](#).

Kartu su šiuo MAĮ pakeitimu teikiami ir Viešojo administravimo įstatymo, Civilinio proceso kodekso, Bausmių vykdymo kodekso, Baudžiamojo proceso kodekso ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimų projektai.

Kaip nurodoma aiškinamajame rašte, projektų tikslas – efektyvinti prievolių valstybei administravimą, išvengiant funkcijų dubliavimo ir veiklą organizuojant vieno langelio principu, pavedant jį vykdyti vienam administratoriui – VMI, sudaryti sąlygas administravimo procesą skaitmenizuoti ir unifikuoti. Taip pat siekiama gerinti mokesčių administravimo procedūras.

Siūlomi MAĮ pakeitimai:

- siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo ir aiškumo, MAĮ projekte siūloma nustatyti ir aiškiai apibrėžti prievolės valstybės nauda, kurios bus perduotos administruoti VMI ir kurioms bus taikomos atskiros MAĮ numatytos administravimo procedūros (apibrėžiamos ekonominės sankcijos, baudų ir kitų nemokestinių prievolių administravimo, kitų baudų bei teismo priteistos sumos sąvokos);
- laikantis teisinio reguliavimo nuoseklumo ir siekio unifikuoti VMI taikomas administravimo procedūras, MAĮ 14 straipsnį siūloma papildyti 7¹–7⁴ dalimis ir nustatyti, kokie MAĮ institutai bus taikomi administruojant atskiras prievolės valstybei, atsižvelgiant į šių prievolių specifiką (t. y., administruojant ekonomines sankcijas, kitas baudas, baudas už nusikalstamas veikas bei teismų priteistoms sumoms);
- siekiant suvienodinti ANK baudų ir kitų prievolių valstybei administravimą, siūloma suteikti VMI teisę taip pat atidėti ar išdėstyti laiku nesumokėtų ekonominių sankcijų, kitų baudų ir teismo priteistų sumų sumokėjimo terminus, vadovaujantis MAĮ 88 straipsnio nuostatomis. Siūloma nustatyti galimybę MAĮ nustatyta tvarka kitų baudų ir teismo priteistų sumų mokėjimą išdėstyti ne daugiau kaip 2 metams (analogiškai, kaip šiuo metu nustatyta ANK 675 str. 3 dalyje);
- ekonominėms sankcijoms MAĮ projekte siūloma taikyti kitus terminus, t. y. sudaryti galimybes MAĮ nustatyta tvarka jas atidėti iki vieno metų ir (arba) išdėstyti ne daugiau kaip 5 metams nuo prašymo pateikimo mokesčių administratoriui dienos, bet ne anksčiau kaip nuo jų nepriemokos susidarymo dienos (analogiškai mokestinės nepriemokos terminui);
- atsižvelgiant į baudžiamosios justicijos specifiką, MAĮ nustatyto atidėjimo ir išdėstymo nesiūloma taikyti VMI administruojant baudas už nusikalstamas veikas;
- siūloma MAĮ 107, 108 straipsniuose nustatyta priverstinio išieškojimo senaties institutą taikyti ir kitoms prievolėms, išskyrus baudas už nusikalstamas veikas;
- siūloma numatyti galimybę ir kitas prievolės valstybei, išskyrus baudas už nusikalstamas veikas (atsižvelgiant į baudžiamosios justicijos specifiką ir principus), pripažinti beviltiškomis (*mutatis mutandis* taikant MAĮ 113 str. 2 dalį), jeigu vykdant priverstinį išieškojimą, nerandama asmens turto ir (ar) lėšų, iš kurių gali būti priverstinai išieškotos šios skolos, kai antstolis mokesčių administratoriui grąžina mokesčių administratoriaus sprendimą dėl priverstinio baudos išieškojimo su žyma, kad išieškojimas negalimas;
- siekiant didinti skolų valstybei išieškojimo efektyvumą ir sumažinti administracinę bei finansinę naštą tiek skolininkui, tiek valstybei, MAĮ projekte siūloma suteikti VMI teisę atlikti ANK baudų, ekonominių sankcijų, baudų už nusikalstamas veikas, kitų baudų, teismų priteistų sumų išieškojimo iš skolininkų sąskaitose esančių lėšų funkciją (šiuo metu tai atlieka tik antstoliai). Kartu siūloma suteikti teisę VMI išieškant ANK baudas, ekonomines sankcijas, baudas už nusikalstamas veikas, kitas baudas, teismų priteistas sumas taikyti MAĮ 95 str. 1 d. 2, 4, 5 punktuose numatytas prievolės įvykdymo užtikrinimo priemones: turto areštą, hipoteką (įkeitimą), laidavimo arba garantijos pareikalavimą.

Siūloma, kad dalis MAĮ pakeitimų įsigaliotų nuo 2023 m. lapkričio 1 d., o kita dalis – nuo 2026 m. birželio 30 d.

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ) komentaro

Parengtas [GPMĮ 20 straipsnio 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10 dalių apibendrinto paaiškinimo \(komentarų\) projektas](#).

GPMĮ 20 straipsnio (neapmokestinamasis pajamų dydis) atnaujintas, atsižvelgiant į GPMĮ pakeitimus, susijusius su neapmokestinamuoju dydžiu ir jo taikymu nuo 2023 m. sausio 1 d.

VMI PRANEŠIMAI

- [VMI informuoja](#), kad plečia įmonėms skirtą VMI kliento profilį - atveriami nauji duomenys apie ataskaitų ir deklaracijų pateikimą.

Kaip nurodoma pranešime, nuo šiol papildomai vertinama, ar juridinis asmuo yra pateikęs deklaracijas apie A ir B klasės išmokas gyventojams (GPM312 forma), turta privalančius deklaruoti gyventojus (FR0002 forma), taip pat ataskaitas apie paramos teikimą (FR0477 forma), jos gavimą ir panaudojimą (FR0478 forma), prekių tiekimą į kitas ES valstybes (FR0564 forma), kontroliuojamas Lietuvos ir užsienio įmonės ir kontroliuojančius asmenis (FR0438 forma).

- VMI taip pat parengė [paaiškinimą](#) dėl elektros energijos, kuriai taikomas valstybės kompensavimas, apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu.